

Stigende nethandel truer bymidterne

Bymidter med liv og handel er truet af nethandel og aflastningscentre. Opfordring til kommuner og aktører i bymidterne om at stå sammen om attraktive tilbud, så nethandlens virkninger kan forsinkes.

Nethandlen er og bliver en trussel mod butikslivet i vores bymidter. Og det bør vi forholde os til! Hvorfor skriver jeg det? Fordi jeg dagligt møder kolleger, konkurrenter, leverandører, forbrugere og politikere, som hævder, at nethandlen jo bare skaber nye muligheder for de forretningsdrirende, at der vil åbne nye butikker, hvor de gamle er lukket, at smarte cafe'er, neglesaloner og tatovører vil overtage ledige lejemål, og at jeg derfor ikke skal være nervøs for bymidternes fremtid. Eller at det er naturens – læs: markedets – gang: At hvad der ikke kan overleve konkurrencen fra nethandel og/eller eksternt beliggende aflastningscentre må dø – og jo før, desto bedre af hensyn til produktivitetsudviklingen.

Lokale indkøb

Men det kan og vil jeg ikke forlige mig med. Jeg tror, at vi med levende bymidter i købstæderne og levende landsbyer kan imødegå den dobbelt-urbanisering, som lægger "provinsen" i graven, medens de allerstørste byer har vokseværk med de konsekvenser, som det har for infrastrukturen, klima og miljø, ejendomspriser m.m. Og jeg håber, at corona-krisen – om ikke andet positivt – kan åbne vores øjne for værdier, der ikke bare kommer til udtryk i mere køb og smid væk, uden personlig kontakt, over lange afstande, uden lokal aktivitets-forøgelse, måske også uden national beskatning,

Oprethold det frie forbrugsvalg – i hele landet

Hvis nethandlen også på lænere sigt forstærkes yderligere af corona-krisen, vil den indiskutabelt flytte handel og dermed aktivitet fra de fysiske butikker i købstædernes bymidter, fra supermarkeder i boligkvartererne og fra den sidste dagligvarebutik i landsbyerne til internationale handels-konglomerater som Amazon, til landsdækkende nethandlere, til hypermarkeds-containere på centrale parkeringspladser. Og nej, udviklingen kan formentlig ikke vendes, men den kan forsinkes med omtanke for øje. Og den kan rettes ind på en sådan måde, at det frie forbrugsvalg opretholdes i en større del af landet, end der ellers vil blive tale om.

Udviklingen kræver planlægning

Men det kræver politisk mod – og et opgør med den urskovsliberalisme, som præger dele af detailhandlens og ejendomsbranchens tilgang til vore byers fremtid. Med andre ord: Planlægning – lidt som dengang i slutningen af 1990'erne, da daværende miljøminister Svend Auken modigt indførte et midlertidigt stop for etablering af flere storcentre og hypermarkeder med det resultat, at vi ikke i dag har en snes overflødige hypermarkeder på bekostning af bymidter.

I dag handler det om meget nøje at overveje, om der er behov

DEBAT

Af John Wagner,
adm. direktør,
De Samvirkende Købmænd

for flere aflastningscentre. Og hvis kommunerne i deres indbyrdes konkurrence om at få det bedste detailhandelsindeks – på bekostning af nabokommuner – ikke kan forvalte denne opgave, så må erhvervsministeren – igen – påtage sig denne opgave, som Svend Auken i sin tid gjorde det. Og socialdemokrater er de da begge ...

Svigt ikke bymidterne

Og så handler det om at styrke bymidternes attraktivitet som mødepunkt for detailhandel, restaurationsliv, kulturtilbud og offentlig service. Slut med flere rådhusbyggerier uden for bymidter. Gratis parkering i op til to timer. Fælles åbningstider. Påbud om medfinansiering af juleudsmykning – og mere til. Hvis du vil nyde den kundestrøm, som kan skabes i en attraktiv bymidte, skal du også yde til fælles bedste. Hvis du føler, at du kan være dig selv nok, så se, om du kan finde et andet sted at snylte på fællesskabet. For kun sammen kan bymidterne og dermed byen, byens ejendomsbesiddere, lejere i form af detailhandel og cafe'er, restauranter og andre serviceerhverv overleve truslen fra nethandlen. For den er og bliver en trussel mod de bymidter, som vi så gerne vil have, men alt for ofte svigter. Også politisk!